

Sygn. akt V U 573/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 października 2015 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głowczyński

Protokolant: star. sekr. sądowy Magdalena Pańków

po rozpoznaniu w dniu 20 października 2015 r. w Legnicy

sprawy z wniosku R. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o ustalenie wysokości emerytury

na skutek odwołania R. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 19 maja 2015 r.

znak (...)

oddala odwołanie.

VU 573/15

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 19 maja 2015 r. odmówił R. B. przyznania emerytury na podstawie art. 50a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy zacytował treść art. 50a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. po czym stwierdził, iż jak wynika z akt, decyzją z dnia 09 grudnia 2009 r. na podstawie powołanych przepisów przyznano ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej po spełnieniu wymaganych warunków. Stąd brak jest podstaw do ustalenia uprawnień do kolejnej emerytury górniczej na podstawie ustawy emerytalnej.

W odwołaniu od powyższej decyzji R. B. wniósł o przeliczenie jego emerytury zgodnie ze złożonym wnioskiem z dnia 14 maja 2015 r. w sposób określony w art. 53 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z kwotą bazową z 2015 r., wg algorytmu określonego w decyzji z dnia 09 grudnia 2009 r., pkt III-1. W uzasadnieniu wskazał, iż uzasadnienie odmowy przeliczenia emerytury podane w piśmie z dnia 19 maja 2015 r. ma się nijak do złożonego wniosku. W uzasadnieniu odnowy ZUS podał warunki przejścia na emeryturę górniczą, a nie odniósł się do art. 53 pkt 4 ustawy. Wnioskodawca zarzucił, że odmawiając przyznania prawa do emerytury organ rentowy „... nie odniósł się w żaden sposób do art. 53 pkt 4 cytowanej ustawy o emeryturach.” Argumentował przy tym, że „W roku 2014 ZUS w L. dokonywał przeliczeń emerytur wg art.53 pkt 4 z kwotą bazową z tegoż roku wg określonego dla emerytur górniczych algorytmu.” Podał również, iż w 2015 r. odmówiono przeliczenia świadczenia po przepracowanych 30-tu miesiącach.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie wskazał, że wnioskodawca jest uprawniony do emerytury górniczej, przyznanej decyzją z dnia 09 grudnia 2009 r. Organ rentowy wskazał również, że w związku z treścią odwołania, pismem z dnia 10 czerwca 2015 r. udzielił dodatkowych wyjaśnień dotyczących zastosowania art. 53 pkt 4 ustawy emerytalnej. Stwierdził, iż obowiązujące przepisy nie przewidują możliwości przeliczenia emerytury z uwzględnieniem nowej kwoty bazowej w tzw. części socjalnej, po przepracowaniu 30 miesięcy. Przepracowanie 30 miesięcy ma znaczenie przy ustalaniu prawa do kolejnego świadczenia, bowiem wysokość przyznanej emerytury ustala się z zastosowaniem art. 53 ust. 4. Skoro wnioskodawca ma ustalone prawo do emerytury górniczej, brak podstaw do przyznania drugiej emerytury.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

R. B., ur. (...), na podstawie decyzji z dnia 09 grudnia 2009 r. jest uprawniony od 01 listopada 2009 r. do emerytury górniczej. Podstawę przyznania świadczenia stanowił przepis art. 50a ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, albowiem ze względu na udokumentowanie 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wiek emerytalny wyniósł dla wnioskodawcy 50 lat życia. Wiek 50 lat życia osiągnął w dniu (...)r.

W dniu 14 maja 2015 r. wnioskodawca złożył „wniosek o emeryturę”, opatrzony przez niego odręcznym dopiskiem „... górniczą (30 miesięcy)”. W części II, pkt tego wniosku R. B. wskazał, iż wnosi o przyznanie emerytury. Do złożonego wniosku nie załączył żadnych dowodów.

Uwzględniając wniosek ubezpieczonego z 14 maja 2015 r., decyzją z dnia 19 maja 2015 r. organ rentowy odmówił R. B. przyznania emerytury na podstawie art. 50a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy zacytował treść art. 50a ustawy, po czym stwierdził, iż odmawia prawa do emerytury ponieważ brak jest podstaw do ustalenia uprawnień do kolejnej emerytury górniczej.

(n i e s p o r n e)

Sąd zważył co następuje:

Ustalony w sprawie stan faktyczny jest niesporny a jej istota sprowadza się tylko do rozstrzygnięcia w przedmiocie zasadności żądania obliczenia emerytury R. B. w trybie art. 53 ust. 4 ustawy emerytalnej.

Wnioskodawca zarzucił, że odmawiając przyznania prawa do emerytury organ rentowy „... nie odniósł się w żaden sposób do art. 53 pkt 4 cytowanej ustawy o emeryturach.” Argumentował przy tym, że „W roku 2014 ZUS w L. dokonywał przeliczeń emerytur wg art. 53 pkt 4 z kwotą bazową z tegoż roku wg określonego dla emerytur górniczych algorytmu.”, a ponadto stwierdził, iż w 2015 r. odmówiono przeliczenia emerytury po przepracowaniu 30-tu miesięcy.

Przedstawionej przez ubezpieczonego argumentacji nie podzielił organ rentowy, wskazując iż wnioskodawca pobiera emeryturę górniczą, przyznaną decyzją z dnia 09 grudnia 2009 r. od 01 listopada 2009 r.

Przepis art. 53 ust. 4 ustawy emerytalnej stanowi, iż przepisu ust. 3 nie stosuje się, jeżeli zainteresowany po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wymiaru wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym. Przywołany przepis ust. 3 stanowi natomiast, iż emeryturę, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, oblicza się od tej samej kwoty bazowej, która ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia uprawnień do emerytury. W związku z treścią powyższego przepisu należy także uwzględnić normę określoną przepisem art. 21 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej. Zgodnie z ust. 1 wskazanego artykułu, podstawę wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, stanowi:

- 1) podstawa wymiaru renty – w wysokości uwzględniającej rewaloryzację oraz wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu prawa do renty, z zastrzeżeniem art. 15 ust. 5, albo
- 2) podstawa wymiaru ustalona na nowo w myśl art. 15.

Z kolei przepis art. 21 ust. 2 stanowi, iż przepis ust. 1 pkt 1 stosuje się przy ustalaniu podstawy wymiaru:

- 1) emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do emerytury,
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy, która wcześniej miała ustalone prawo do tej renty albo emerytury.

Odnosząc wynikający ze wskazanych wyżej przepisów do okoliczności faktycznych sprawy stan prawny należy wskazać co następuje.

Jak wynika z niespornych ustaleń faktycznych R. B. jest uprawniony od 01 listopada 2009 r. do przyznanej na podstawie art. 50a ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych emerytury górniczej. Świadczenie to przyznano w związku z osiągnięciem przez ubezpieczonego, który wykonywał pracę górniczą co najmniej 25 lat, w tym o najmniej 15 lat pracę górniczą, o której mowa w art. 50c ust. 1, wieku emerytalnego 50 lat. W chwili złożenia stanowiącego podstawę wydania zaskarżonej decyzji wniosku, w dniu 14 maja 2015 r. wnioskodawca miał ukończone 57 lat życia, wiek który aktualnie nie uprawnia do ubiegania się o kolejną emeryturę.

Akcentowany przez wnioskodawcę fakt przepracowania po nabyciu prawa do emerytury górniczej 30 miesięcy nie uzasadnia żądania przeliczenia tego świadczenia w trybie określonym przepisem art. 53 ust. 4 ustawy emerytalnej. Przepisy bowiem art. 53 ust. 3 w związku z art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 regulują sposób ustalania wysokości emerytury osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury. W takiej bowiem sytuacji emeryturę, po wcześniej przyznanej emeryturze, oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, po czym emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia uprawnień do emerytury. Wyjątek od tak określonego sposobu obliczenia świadczenia przewidziano w ust. 4 art. 53, zgodnie z którym, ze względu na przepracowanie po przyznaniu prawa do emerytury 30 miesięcy, kolejną emeryturę oblicza się zgodnie z art. 53 ust. 1 pkt 1 w części socjalnej od nowej kwoty bazowej. Skoro zatem aktualnie uprawniony do wcześniej już przyznanej emerytury górniczej, wnioskodawca nie jest uprawniony do kolejnej emerytury, to fakt przepracowania po przyznaniu świadczenia 30 miesięcy nie jest tą okolicznością, która uzasadniałaby przeliczenie dotychczas przysługującego świadczenia od nowej, aktualnie obowiązującej kwoty bazowej.

W uzupełnieniu należy wskazać, iż wykładnia przepisu art. 53 ust. 4 ustawy emerytalnej w orzecznictwie jest jednolita. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 maja 2014 r., I UK 413/14 (LEX nr 1480155) wskazał, iż „okres podlegania co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (art. 53 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) liczy się od daty decyzji przyznającej prawo do uprzedniej emerytury do daty przyznania następnej emerytury”. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku (wyrok z dnia 16 stycznia 2013 r., III AUa 617/12, Lex nr 1254325), ubezpieczony uprawniony do świadczenia z ubezpieczenia społecznego, winien mieć swobodę wyboru czasu, w którym składa wniosek o kolejne świadczenie, skoro wyliczenie nowego świadczenia (w razie podlegania po nabyciu uprawnień do wcześniej przyznanego świadczenia co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniom społecznym) następuje z uwzględnieniem do części socjalnej świadczenia nowej kwoty bazowej, tj. kwoty obowiązującej na dzień przyznania nowego świadczenia. Ubezpieczeni wybierając czas, w którym występują o nowe świadczenie, często kierują się wysokością aktualnie obowiązującej kwoty bazowej i uznając za satysfakcjonującą występują ze stosownym wnioskiem. Zastosowanie nowej kwoty bazowej do części socjalnej świadczenia może bowiem mieć miejsce wyłącznie w sytuacji nabycia nowego świadczenia dla osoby, która uprzednio również była uprawniona do świadczenia z ubezpieczenia społecznego i po nabyciu uprawnień do poprzedniego świadczenia podlegała co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu

i rentowym (art. 53 ust. 4 u.e.r.f.u.s.). Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 14 marca 2013 r., III AUa 88/13 (Lex nr 1289790) stwierdził, iż możliwość uwzględnienia nowej kwoty bazowej do tzw. „części socjalnej” świadczenia istnieje tylko wówczas gdy po nabyciu prawa do świadczenia zainteresowany podlega przez okres co najmniej 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu. Zwrot „po nabyciu prawa do świadczenia” nie oznacza każdego dowolnie wybranego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu, ale tylko okresu przypadającego pomiędzy nabyciem prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym a nabyciem prawa do emerytury w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego. Przepis art. 53 ust. 4 u.e.r.f.u.s. nie stanowi samoistnej podstawy do obliczenia wysokości emerytury, ale jest związany z ustaleniem prawa do świadczenia. Tylko zatem przy ustalaniu prawa do emerytury (kolejnej) jest możliwe zastosowanie tego przepisu. W wyroku z dnia 27 marca 2013 r., III AUa 1331/12 Sąd Apelacyjny w Krakowie (Lex nr 1298940) wskazał, że przeliczenie określone w art. 53 ust. 4 w związku z ust. 3 u.e.r.f.u.s. ma charakter jednorazowy. Dotyczy tylko sytuacji, gdy ubezpieczony pobierał wcześniej rentę lub emeryturę (wcześniejszą lub w obniżonym wieku), po czym osiąga powszechny wiek emerytalny i występuje o przeliczenie emerytury w trybie art. 53 ust. 3 i 4. Z kolei w wyroku z dnia 10 października 2013 r., III AUa 393/13 (LEX nr 1391973) Sąd Apelacyjny w Poznaniu stwierdził, iż przeliczenie, o którym mowa w art. 53 ust. 4 u.e.r.f.u.s. dotyczy faktycznie jedynie uwzględnienia nowej kwoty bazowej do tzw. części socjalnej i to tylko wówczas gdy po nabyciu prawa do świadczenia zainteresowany podlega przez okres co najmniej 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu. Przepis art. 53 ust. 4 u.e.r.f.u.s. nie stanowi samoistnej podstawy do obliczenia wysokości emerytury, ale jest związany z ustaleniem prawa do świadczenia. Sąd w pełni podziela przedstawione wyżej poglądy.

Dodatkowo należy wskazać, iż przepis powołany w odwołaniu przepis art. 53 ust. 4 nie stanowi podstawy przeliczenia wysokości dotychczas pobieranego świadczenia, reguluje bowiem sposób obliczenia na warunkach nim wskazanych kolejnej emerytury. Zasady ponownego obliczenia wysokości emerytur określają przepisy art. 109 i n. ustawy emerytalnej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. pozbawione uzasadnionych podstaw odwołanie oddalił.